

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัยเด็กนับว่าเป็นวัยที่มีความสำคัญมากต่อชีวิต โดยเฉพาะในช่วงปฐมวัย (0-6 ปี) จัดได้ว่าเป็นวัยทองของชีวิต เป็นวัยเริ่มต้นของพัฒนาการทุก ๆ ด้าน เป็นพื้นฐานของวัยอื่น ๆ (วรารถ รักวิจัย, 2535) ดังนี้เด็กในวัยนี้จะจงใจได้รับการเตรียมความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ประสบการณ์ที่เด็กได้รับควรมีลักษณะ บูรณาการความรู้และทักษะต่าง ๆ ในรูปแบบของกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการและความพร้อม ทุกๆ ด้านของเด็กอย่างผสมผสานไปด้วยกัน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537)

Morrison (1988) ได้เสนอว่า ทักษะที่ช่วยให้เด็กมีความพร้อมทางการเรียนที่สำคัญ ที่สุดคือ ทักษะทางภาษา เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือที่พัฒนาการเรียนรู้ และการคิดของคนเรา จากการศึกษาของ Barbour and Seefeldt (1992) พบว่าการเรียนรู้ของเด็ก เป็นการเรียนรู้โดย การผ่านการตอบสนองทางด้านสังคม สติปัญญา หรือด้านร่างกาย และการบูรณาการประสบการณ์ อ่อน弱 ต่อเนื่อง โดยใช้ภาษาเป็นสื่อในการพัฒนาการเรียนรู้

นักพฤติกรรมศาสตร์มีความเชื่อว่า การเรียนรู้ภาษาของเด็กเป็นไป เช่นเดียวกับ การเรียนรู้พฤติกรรมอื่น ๆ ในขณะที่นักภาษาศาสตร์เชื่อว่า การเรียนรู้ภาษาของเด็กเกือบขึ้นอยู่กับ สัมพันธ์กับสติปัญญา และองค์ประกอบภายในของบุคคล ส่วนนักทฤษฎีสังคมและวัฒนธรรมนั้นนิยม ความเชื่อว่าผลการทบทวนสิ่งแวดล้อมทางภาษา นี่ผลต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก (บรรณา นิลวิเชียร, 2535)

ดังนี้จะเห็นได้ว่า ทักษะทางภาษามีความสำคัญอ่อน弱 ต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย เนื่องจากเป็นทักษะที่ช่วยในการเรียนรู้ และพัฒนาความพร้อมของเด็กปฐมวัย หน้าที่เด็กใน วัยนี้ยังอาศัยการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่เป็นรูปธรรมอยู่มาก ในขณะเดียวกันทักษะทางภาษา จะเป็นสื่อช่วยให้เด็กเริ่มใช้ความคิดเหตุผล และจินตนาการ ทำให้เด็กเริ่มคิดถึงสิ่งที่เป็นนาม ธรรมมากขึ้น ทิศนา แม้มนี่ และคณิต (2535) ยังได้กล่าวว่าเด็กจำเป็นต้องใช้ทักษะทางภาษา

ในการคิดสื่อความหมาย การปรับตัวรับความรู้ใหม่ รวมทั้งการติดต่อกับเพื่อน ๆ คิดต่อกับผู้ใหญ่ ทำให้เกิดความรักความเข้าใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคม ดังนั้นเด็กปฐมวัยจึงควรได้รับการพัฒนาทางภาษาตามระดับพัฒนาการที่เหมาะสม

Morrow and Smith (1990) ได้กล่าวถึงแนวคิดในการพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กไว้ว่าดังนี้คือ

- 1) การพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กเริ่มนับทบทวนต่อเด็กเป็นเวลานาน ก่อนที่เด็กจะได้รับการสอนอย่างเป็นทางการในโรงเรียนเสียอีก
- 2) บุคลากรในโรงเรียน ควรจะมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กก่อนที่เด็กจะเข้าโรงเรียน และส่งเสริมให้เด็กอ่านและเขียนจากประสบการณ์ที่คงอยู่เหล่านี้
- 3) พัฒนาการทางภาษาจะเกี่ยวข้องกับทักษะทางการพูด การอ่านและการเขียน
- 4) กิจกรรมทางภาษา สามารถช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ทางสังคมของเด็กได้
- 5) การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต้องอยู่บนพื้นฐานทางประสบการณ์ที่เด็กต้องการอ่านและเขียน
- 6) การพัฒนาทักษะทางภาษาถึงแม้จะเป็นไปตามลำดับขั้น แต่การผ่านในแต่ละลำดับขั้นเหล่านี้ก็แตกต่างกันไปตามระดับอายุ และด้วยกลไกที่หลากหลาย
- 7) ผู้ใหญ่ควรเป็นแบบอย่างของพฤติกรรมทางภาษาที่ดีให้แก่เด็ก

จากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2534) พบว่า สาเหตุที่ทำให้บุคคลองนิยมส่งเด็กเข้ารับการศึกษาในระดับปฐมวัยมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการพัฒนาต้องออกใบประกาศนียพอกบ้าน ทำให้ไม่มีเวลาดูแลเด็กด้วยตนเอง จึงต้องมอบภาระนี้ให้แก่สถานศึกษาในระดับปฐมวัย

ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติตามบัญชี 7 (2535-2539) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาในระดับปฐมวัยไว้ว่า "เป็นการศึกษาเพื่อจัดและส่งเสริมให้เด็กวัยก่อนประถมศึกษาได้รับการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สอดคล้องตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ และให้มีการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าประถมศึกษาอย่างทั่วถึง" ลักษณะนี้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับ 8 (2540 - 2544) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยไว้ว่าดังนี้ "เด็กปฐมวัยได้รับการเตรียมความพร้อมอย่างน้อย 1 ปี ก่อนเข้าเรียนประถมศึกษาก่อน

ปี 2544 และรายบุคคลนักศึกษาที่ได้รับอนุญาตเข้าร่วมการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคบังคับ 3-5 ปี

เนื่องจากการศึกษาในระดับนี้มีใช้การศึกษาในภาคบังคับ จึงมิได้มีการกำหนดหลักสูตรในการสอนที่แน่นอนมีแต่เพียงแนวการจัดประสบการณ์ ซึ่งรุ่งได้จัดทำขึ้นเพื่อให้มีรูปแบบที่เป็นตัวอย่างในการจัดการศึกษาระดับนี้เท่านั้น จึงทำให้มีหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระดับนี้หลายหน่วยงานซึ่งแต่ละหน่วยงาน ก็มีลักษณะการจัดแตกต่างกันออกไปตามนโยบาย ตามแนวทางของปรัชญา ทางการศึกษาปฐมวัยที่พ่อใจ รวมทั้งงบประมาณในการลงทุนด้วย

ลักษณะการดำเนินงานของสถานศึกษาปฐมวัยตามหน่วยงานต่างๆ นั้น บรรดา นิลวิเชียร (2535) ได้แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะดังนี้คือ

1. ผู้เตรียมความพร้อมทางวิชาการที่จะเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อันได้แก่ การอ่าน การเขียน และการเรียนรู้จำนวน
2. ยึดหลักการให้เด็กได้เรียนรู้ทางด้านสังคม การปล่อยให้เด็กเล่นอย่างเสรี และ การดูแลทางด้านสุขภาพอนามัย
3. เตรียมประสบการณ์ให้เด็กได้มีพื้นฐานการครบทุกด้าน คือ ทางด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม

จากลักษณะการดำเนินงานทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าว นี้ พบว่าการจัดการศึกษาปฐมวัย ในเขตเมืองส่วนใหญ่ยังมีที่จะเริ่งให้เด็กเรียนรู้หนังสือ อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น โดยไม่ได้枉枉รากฐานที่สำคัญและจำเป็นต่อการอ่านเขียน ซึ่งเป็นการฝึกอบรมชาติการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ เด็กถูกฝึกให้ห้องจำ และเรียนวิชาการที่เน้นผล เป็นมาตรฐานในระดับสันโดษไม่ได้รับการฝึกกระบวนการสร้างสรรค์ความรู้ รวมรวม จัดระบบและใช้ประโยชน์จากชุมชนซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการค่างชีวิต และเรียนรู้ในระยะยาว (ทิศนา แรมณ์ และคณะ, 2535) ทั้งนี้เนื่องจาก อิทธิพลของความเชื่อที่ว่าถ้าหากเด็กได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการเร็วมากเท่าไร ก็จะเป็นเครื่องประทับความสำเร็จของการเรียนในโรงเรียนภายหลังมากขึ้นเท่านั้น

จากผลการวิจัยของ กิติยาติ บุญชื่อ และคณะ (2524) พบว่า การเรียน อ่าน เขียน และคิดเลขในชั้นก่อนวัยเรียน ไม่เกิดประโยชน์ระยะยาวแต่อย่างใด เพราะเด็กที่ได้รับการเตรียมความพร้อมในชั้นเด็กก่อนวัยเรียน สามารถเรียนทันเด็กที่เรียนอ่านเขียนและคิดเลขมาก่อน เมื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 4 นอกจากนี้ การศึกษาของ Elkind (1987) ยังพบว่า

การสอนเนื้อหาสาระทางวิชาการให้เด็ก เป็นการศึกษาที่พิเศษเฉพาะทำให้เด็กเลี้ยงต่อความเครียดในระยะสั้น และสัญญาณบุคลิกภาพในระยะยาวซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Katz (1987) ที่พบว่าการบังคับเด็กให้เรียนวิชาการเร็วเกินไปจะเป็นการทำลายพัฒนาการของเด็ก ทำให้เด็กเบื่อการเรียนและไม่มีความมั่นใจทางการเรียน

จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้เห็นว่าเด็กปฐมวัยที่เข้ารับการศึกษาในระดับปฐมวัยตามสถานศึกษาต่าง ๆ โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนสถานศึกษาในระดับปฐมวัยมากที่สุด ทำให้มีอัตราการแข่งขันกันค่อนข้างสูง ซึ่งจะส่งผลให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่แตกต่างกันไปตามรูปแบบของการดำเนินงานของสถานศึกษานั้น โดยประสบการณ์ที่แตกต่างกันมากอย่างเห็นได้ชัด ก็คือ ประสบการณ์ในด้านการอ่าน การเขียน ซึ่งถือว่าเป็นทักษะสองทักษะที่สำคัญที่สุดของทักษะทางภาษา 4 ทักษะ อันได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน เนื่องจากเป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อด้านการเรียน การสร้างบุคลิกภาพ และประสบการณ์ของผู้เรียน (ประพิร อุ่นเจตสิ, 2530) จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลลัพธ์จากการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์ในการศึกษาที่แตกต่างกันนี้ว่า จะส่งผลให้เกิดความแตกต่างทางด้านการอ่านเขียนมากน้อยเพียงไร ซึ่งคาดว่าจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาแนวทางการสอนอย่างเป็นระบบและเหมาะสมกับเด็กปฐมวัยดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลลัพธ์จากการอ่านและการเขียนของเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษารัฐกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ

1.1 เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2539 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 โรงเรียน

1.2 เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 4 โรงเรียน

2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านด้านการอ่านตัวอักษร ค้านการอ่านคำประกอบภาพ ด้านการอ่านประโยคประกอบภาพ และด้านการอ่านสะกดคำ รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านลีลามือ ด้านการคัดลอกคำ ด้านการจำรูปแบบและเขียนตัวอักษร และด้านการเขียนสะกดคำของเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ข้อตกลงเบื้องต้น

ระยะเวลาที่เด็กใช้ในการทำแบบทดสอบไม่ถือว่ามีผลในการวิจัย ผู้วิจัยจึงไม่จำกัดเวลาที่ใช้ในการทำแบบทดสอบ แต่ให้เด็กทำไปตามความสามารถของแต่ละบุคคล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถทางการอ่านของเด็กด้านการอ่านตัวอักษร ด้านการอ่านคำประกอบภาพ ด้านการอ่านประโยคประกอบภาพ และด้านการอ่านสะกดคำจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถทางการเรียนของเด็กด้านลีลามือ ด้านการคัดลอกคำ ด้านการจำรูปแบบและเขียนตัวอักษร และด้านการเขียนสะกดคำจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาล หมายถึง เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2539 ซึ่งกำลังจะเข้าชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2540

โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน หมายถึง โรงเรียนอนุบาลที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีเด็กนักเรียนที่ผู้วิจัยไปทดสอบผลลัพธ์ทางการอ่านและการเขียน จำนวน 4 โรงเรียน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร หมายถึง โรงเรียนอนุบาลที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีเด็กนักเรียนที่ผู้วิจัยไปทดสอบผลลัพธ์ทางการอ่านและการเขียน จำนวน 4 โรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่างประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เด็กที่มีอายุ 5-6 ปี ที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2539 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน และเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งมีเกณฑ์ในการเลือกและรายละเอียดของประชากรในโรงเรียนแต่ละประเภทดังนี้

1.1.1 การเลือกประชากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน นี้ขึ้นตอนในการเลือกตั้งดังนี้

- 1) เลือกเขตที่จะศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 เขต โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ได้แก่ภาษีเจริญ เชียง彬 กองไทร เขตพระนคร และเขตบางเขน
- 2) สำรวจรายชื่อโรงเรียนทั้ง 4 เขต ได้จำนวน 89 โรงเรียน เป็นโรงเรียนในเขตภาษีเจริญจำนวน 39 โรงเรียน เชียง彬 กองไทรจำนวน 13 โรงเรียน เขตพระนครจำนวน 10 โรงเรียน และเขตบางเขนจำนวน 27 โรงเรียน
- 3) เลือกโรงเรียนที่จะศึกษาจำนวน 4 โรงเรียน โดยวิธีสุ่มแบบเจาะจง ให้ได้โรงเรียนตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ก. เป็นโรงเรียนที่สอนแบบเน้นการอ่านเขียน

ก. เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนมาไม่นานกว่า 5 ปี เพื่อให้ผู้วิจัยแน่ใจว่า นักเรียนในการดำเนินการวิจัยที่แน่นอน

- ค. เป็นโรงเรียนที่มีเด็กที่ส่าเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2539 ไม่ต่ำกว่า 50 คน
- ง. เป็นโรงเรียนที่มีผู้บริหารและคณาจารย์ให้ความร่วมมือและเห็นความสำคัญของการวิจัย
- 4) สำรวจจำนวนเด็กที่มีอายุ 5-6 ปี ที่ส่าเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนทั้ง 4 แห่ง ได้จำนวน 331 คน เป็นเด็กโรงเรียนที่ 1 จำนวน 105 คน โรงเรียนที่ 2 จำนวน 111 คน โรงเรียนที่ 3 จำนวน 62 คน และโรงเรียนที่ 4 จำนวน 53 คน
- 1.1.2 การเลือกประชากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 4 โรงเรียน ผู้ชี้ขาดในการเลือกดังนี้
- 1) เลือกเขตที่จะศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 เขต โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ได้เขตพرهนค์ เขตบ่อ枇杷 เขตบางกอกใหญ่ และเขตสาทร
 - 2) สำรวจรายชื่อโรงเรียนทั้ง 4 เขต ได้จำนวน 9 โรงเรียน เป็นโรงเรียนในเขตพرهนค์จำนวน 2 โรงเรียน เขตบ่อ枇杷จำนวน 2 โรงเรียน เขตบางกอกใหญ่จำนวน 4 โรงเรียน และเขตสาธรจำนวน 1 โรงเรียน
 - 3) เลือกโรงเรียนที่จะศึกษาจำนวน 4 โรงเรียน โดยวิธีสุ่มแบบเจาะจง ให้ได้โรงเรียนตามเกณฑ์ต่อไปนี้
- ก. เป็นโรงเรียนที่สอนแบบเน้นการอ่านเขียน
- ข. เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนมาไม่ต่ำกว่า 5 ปี เพื่อให้ผู้วิจัยแน่ใจว่า มีหลักในการดำเนินการวิจัยที่แน่นอน
- ค. เป็นโรงเรียนที่มีเด็กที่ส่าเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2539 ไม่ต่ำกว่า 50 คน
- ง. เป็นโรงเรียนที่มีผู้บริหารและคณาจารย์ให้ความร่วมมือและเห็นความสำคัญของการวิจัย
- 4) สำรวจจำนวนเด็กที่มีอายุ 5-6 ปี ที่ส่าเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนทั้ง 4 แห่ง ได้จำนวน 382 คน เป็นเด็กโรงเรียนที่ 1 จำนวน 180 คน โรงเรียนที่ 2 จำนวน 60 คน โรงเรียนที่ 3 จำนวน 68 คน และโรงเรียนที่ 4 จำนวน 74 คน

1.2 การเลือกตัวอย่างประชากรในการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง
อ้างอิงจากจำแนกประชากรทั้งหมดของแต่ละโรงเรียน โรงเรียนละ 20 คน โดยแบ่งเป็น

1.3.1 เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน 4 โรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร โรงเรียนละ 20 คน
รวมจำนวน 80 คน

1.3.2 เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 4 โรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร โรงเรียนละ 20 คน
รวมจำนวน 80 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งสิ้น 2 ชุดคือ

2.1 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ
ความสามารถทางการอ่านในด้านการอ่านตัวอักษร ด้านการอ่านคำประกอบภาพ ด้านการอ่าน
ประโยชน์ประกอบภาพ และด้านการอ่านสะกดคำ โดยทดสอบในเรื่อง

2.1.1 การอ่านตัวพยัญชนะประกอบภาพ

2.1.2 การอ่านคำหนึ่งพยางค์ประกอบภาพ

2.1.3 การอ่านคำสองพยางค์ประกอบภาพ

2.1.4 การอ่านคำสามพยางค์ประกอบภาพ

2.1.5 การอ่านคำมากกว่าสามพยางค์ประกอบภาพ

2.1.6 การอ่านประโยชน์ประกอบภาพ

2.1.7 การอ่านตัวพยัญชนะ

2.1.8 การอ่านคำหนึ่งพยางค์

2.1.9 การอ่านคำสองพยางค์

2.1.10 การอ่านคำสามพยางค์

2.1.11 การอ่านคำมากกว่าสามพยางค์

2.2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถทางการเขียนในด้านลีลามือ ด้านการคัดลอกคำ ด้านการจำรูปแบบและการเขียนตัวอักษร และด้านการเขียนสะกดคำ โดยทดสอบในเรื่อง

2.2.1 การเขียนเส้นตามแบบที่กำหนด

2.2.2 การอย่างเส้นภาพกับตัวพยัญชนะให้สัมพันธ์กัน

2.2.3 การเขียนคำตามแบบที่กำหนด

2.2.4 การเขียนตัวพยัญชนะให้ตรงกับภาพ

2.2.5 การเติมพยัญชนะที่หายไปให้สอดคล้องกับภาพ

2.2.6 การเติมสระที่หายไปให้สอดคล้องกับภาพ

2.2.7 การเติมวรรษยกต่ำที่หายไปให้สอดคล้องกับภาพ

2.2.8 การเขียนคำให้ตรงกับภาพ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและการเขียนของเด็กอนุบาล

3.2 กำหนดกรอบของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียน

3.3 สำรวจคำที่เด็กในระดับอนุบาลควรรู้จัก โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คนเป็นผู้ตรวจสอบและเลือกคำที่เหมาะสมสมกับเด็กอนุบาลในระดับนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คนนี้เป็นครูที่มีประสบการณ์ในการสอนชั้นอนุบาลปีที่ 3 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน หรือชั้นอนุบาลปีที่ 2 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ไม่ต่ำกว่า 5 ปี เพื่อให้แน่ใจว่าเป็นพื้นที่มีประสบการณ์เพียงพอที่จะให้มีข้อมูลได้ถูกต้อง

3.4 นำคำที่ผู้ทรงคุณวุฒิเลือกตรวจกันมากกว่า 3 คน ไปใช้ในการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนตามกรอบที่กำหนด โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

3.5 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความครอบคลุมในเรื่องจุดประสงค์ เนื้อหา และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.6 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนไปทดลองใช้กับเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2539 ที่ไม่ใช้ตัวอ่อง่าประชากรจากโรงเรียนสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 1 แห่ง จำนวน 20 คน และเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ก่อนใช้ตัวอย่างประชากรจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 1 แห่ง จำนวน 20 คน โดยทดลองก่อนเก็บรวบรวมข้อมูลจริง 2 สัปดาห์ เพื่อหาความเที่ยงของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียน ปรากฏว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านมีความเที่ยง .91 และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนมีความเที่ยง .95 แสดงว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนนี้สามารถนำไปใช้ได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน ไปทดสอบเด็กที่เป็นตัวอย่างประชากรทั้งสองสังกัดรวม 160 คน โดยทดสอบเด็กเป็นรายบุคคล ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลรวม 10 วัน วันละประมาณ 4 ชั่วโมง คือตั้งแต่เวลา 7.00-11.00 น.

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนจำแนกรายด้านและคะแนนรวมของเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS โดยหาค่ามัธยมเฉลี่ยคิด ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนของเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ก่อนที่จะขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียน ครุ และผู้เกี่ยวข้อง เน้นความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาแนวทางการสอนอย่างเป็นระบบให้เหมาะสม